

lag, som Folketinget stod paa, da det den 29. Januar i Fjor, enstemmig vedtog det Forslag, vi da sendte op til Landstinget. Og det er dog vel nok, naar alt kommer til alt, det, som er det vigtigste i denne Sag, det, som har drevet dem, der have vist den stærkeste Interesse for dens Løsning: Hensynet til at værne Kirkens Værdighed, skaffe dens Tjenere den Frihed, de maa have for at kunne skaffe sig Respekt i den Stilling, de staa i. Skal dette Hensyn ske Fyldest, vil det nok vise sig, at man kommer kun frem ad denne Vej, paa det Grundlag, Folketinget har lagt.

Men bøjer man sig derfor, beslutter man sig til at tage Forhandlingen op paa dette Grundlag, vil man sikkert ogsaa finde, at der fra dette Tings Side, i denne Sag som i alle andre er en Forhandlingsvillighed, en Villighed til at vise Imødekommenhed over for andre Anskuelse, som nok skal staa sin Prøve. Hermed tillader jeg mig at anbefale Flertallets Forslag til det høje Tings Vedtagelse.

Formanden: Jeg gør opmærksom paa det meget ønskelige i, at Forhandlingen om det foreliggende Lovforslag føres til Ende i Dag.

Poul Rasmusen: Dag for Dag er jeg bleven mere og mere befæstet i den Mening, at det vilde være et meget farligt Skridt, om man nu vilde vedtage et Forslag om tvungen borgerlig Ægteforening. De Argumenter, der have været anførte for at gøre et saadant Skridt, forekomme mig ikke at have særlig Vægt. Et nyt er kommet frem i Dag fra det ærede Medlem for Storehedinge (Høgsbro). Det ærede Medlem sagde: Vi burde ikke svække Folkets Ansvarsfølelse ved at stemple det Løfte, der er indgaaet i Kirken, som mere bindende end det, der er indgaaet paa Kvægtorvet. Jeg bliver nu staaende et Øjeblik ved det ærede Medlems Opfattelse, at det er Løftet, der stifter Ægteskabet. Mon det ærede Medlem ikke i sit praktiske Liv ofte vil have erfaret, at et er det ønskelige i, at enhver holder, „hvad han lovet og indgaaet haver“, men det holder ikke altid Stik i det praktiske Liv. Naar der nu er et Forhold, hvor Samfundet har en særlig Grund til at ønske, at det Løfte, der indgaaes, indgaaes under saadanne Former, at det har Udsigt til i højere Grad end et almindeligt Løfte at blive holdt, mon det saa ikke er Samfundets Pligt at gøre sit til, at dette Løfte bliver indgaaet under saadanne Former. Jeg tror ikke, det har

det fjerneste paa sig, naar det ærede Medlem siger, at derved vilde man svække Pligten til at holde Løfter i Almindelighed. Saa anførte det ærede Medlem Præsteadressen. Jeg tror nok, at det ærede Medlem vil indrømme, at Betydningen af denne Præsteadresse ikke er saa overordentlig stor, naar vi staa foran Valget mellem det af Landstinget vedtagne og det af Folketinget vedtagne. Tror det ærede Medlem ikke, at naar alt kommer til alt, og de Præster, som have skrevet under, havde haft Valget mellem det af Landstinget vedtagne og det af Folketinget vedtagne, at Størsteparten af disse Underskrivere havde valgt Landstingets Forslag. Det ærede Medlem maa huske paa, at Præsteadressen kom frem paa en Tid, da der var en vis Spænding, da der var en tilspidset Konflikt, og da der særlig var gjort gældende blandt andet ogsaa fra Ministerbordet, at det var denne Vej, man skulde gaa, eller ingen.

Det forekommer mig, som sagt, uheldigt, om man nu vilde gaa denne Vej. Det forekommer mig saa meget mere uheldigt, som det vilde være en Reform, man ligefrem paaoktrojerede Befolkningen mod dens Villie. Man vilde tvinge Folk til at indgaa Ægteskab paa en helt anden Maade end den, de havde været vant til at se anvendt tidligere, og man vilde gøre det paa Trods af de Ønsker, der virkelig næredes. Det er derfor en af den Slags Reform, der ere absolut farlige, tilmed da det egentlig ikke er paavist, hvori den virkelige Nytte ved en saadan Reform skulde ligge. Det eneste nyttige, jeg har hørt fremdraget, var det, at det skulde tilfredsstillende visse doktrinære Standpunkter.

Jeg skal følge den højtærede Formands Anmodning og fatte mig i Korthed. Jeg skal anbefale Landstingets Forslag, fordi det indeholder den Forandring fra de bestaaende Forhold, hvortil der netop trænges, det indeholder den Sikkerhedsværdi, som hidtil har manglet. Det forekommer mig ogsaa klart, at der neppe nogen Sinde vil kunne blive Tale om, at der ved dette Lovforslags Vedtagelse vil blive gjort noget Menneske Uret. Dette, at hævde, at man giver Præsterne Magten, er ikke rigtigt. Det er derimod rigtigt, at man giver Kirken i Almindelighed en Ret til at nægte at foretage Vielser, der stride mod Kirkens Lære i Almindelighed, men derfra at slutte til, at man skulde indføre Præstevælde og gøre en hel Mængde Mennesker Uret, idet de, naar de kom til en Fanatiker for at blive viede, vilde blive afviste,